

جوروانی مثبت بزرگترین دستاورد مذاکرات هسته‌ای

داوود هر میداس باوند در گفت و گو با «شهرت» مطرح کرد: خود یک شبه قهرمان بسازد. ولی فضایی که ایجاد شده بود عدم اجماع در میان اصولگرایان بود که این فرصت را به او نداد. اگر یادتان باشد در یکی از مذاکرات در خصوص غنی سازی ۲۰ درصد توافقاتی صورت گرفته بود اما به محض این که تیم مذاکره کننده ایرانی بازگشت، اولین کسی که با این قضیه مخالفت کرد آقای علی لاریجانی بود و سپس از آن هم دیگران به تبع او مخالفت کردند. بنابراین می توان گفت که در آن زمان وحدت استراتژیکی در خصوص مذاکرات هسته‌ای وجود نداشت.

دستاورد مذاکرات را تا این جا چه می دانید؟ واقعیت این است که کشور در وضعیتی قرار گرفته بود که انسبیهایی متوجه منافع حیاتی اش شد. البته جناحی است در کشور که تنها براساس مسائل جناحی فکر می کنند و توجهی به مسائل و منافع حیاتی کشور ندارد. حتی اگر یادتان باشد در انتخابات ریاست جمهوری اخیر آیت الله خامنه‌ای نقل به مضمون گفتند آنها یکی که حتی مخالف هستند به خاطر ایران و وطنشان در انتخابات شرکت نکنند. این سخن نشان دهنده این است که ایران به حفظ منافع حیاتی اش نیاز دارد. بنابراین در این شرایط دولت روحانی توانست اندکی کشور را از شرایط خطرناک دور کند...

اما منتقدین می گویند که تحریم‌ها لغو نشده است و هیچ تضمینی هم وجود ندارد که تحریم‌ها لغو شود. در اقتصاد، مکتب اتریشی بر این عقیده است، آن چیزی که بحران‌ها را تشدید و تسریع می کند، جنبه روانی مسأله است. یعنی اگر کشوری پشتوانه پولی نداشته باشد و اسکناس چاپ کند، مادامی که مردم ندانند شرایط عادی است اما به محض این که این مسأله کشف و اعلام شود، سقوط ارزش پول آغاز می شود.

مثالی بزنم. علت این که مصدق، مجلس را منحل کرد این بود که انگلیسی‌ها مانع فروش نفت شده بودند و فشار اقتصادی زیاد شده و دولت مجبور بود اسکناس چاپ کند. وقتی که آقای مکی برای نظارت انتخاب شد، دال بر این بود که گروه مخالف مسأله چاپ اسکناس را بر ملا خواهند کرد. رأی که به مکی دادند، حاکی از این بود که مجلس به دنبال سقوط دولت مصدق از طریق آراست، به همین جهت بود که مصدق اقدام به منحل کردن مجلس کرد.

سیاست خارجی روحانی در مذاکرات هسته‌ای مهم‌ترین دستاوردش در جنبه روانی مسأله است. استقبال از سیاست گفت‌وگو ای نده از سوی دولت روحانی با غرب تأثیر روانی بسیار مثبتی بر اقتصاد کشور و وضع زندگی مردم دارد. شکست تابوها هم فضای امیدوارکننده‌ای را برای جامعه ایجاد کرد. به تبع آن بیابنه‌ای پس از مذاکرات ژنو منتشر شد که نشان از روند مثبت مذاکرات بود و اینها را جامعه رصد می کند. البته این مذاکرات دستاوردهای دیگری هم داشت از قبیل برخی گشایش‌ها در نقل و انتقالات پول و تبادل محصولات پتروشیمی و...

البته احمدی‌نژاد تمایل داشت که در مذاکره با پیش بگذارد. خصوصاً در ۴ ساله دوم قصد داشت با یک دستاوردی ریاست جمهوری را ترک کند و از

ذره بین

آیا جنگ غزه با مذاکرات هسته‌ای مرتبط است؟

منبع: النهار |

وضعیت فلسطین و اسرائیل به‌گونه‌ای نبود که هشدار انفجار نظامی خطرناکی را آن هم در سایه وضع مشتعل خاورمیانه که چند سالی است افروخته شده، بدهد. توافق آتش‌بس از سال ۲۰۱۲ برقرار بود و انتظار می‌رفت که به‌رغم شکست تلاش‌های آمریکا و اسرائیل و حکومت خودگردان فلسطین برای رسیدن به صلح همچنان ادامه یابد، البته اسرائیلی‌ها از مصالحه اخیر حکومت خودگردان فلسطین با جنبش حماس بسیار عصبانی شده بودند، مصالحه‌ای که فرصت زمانی‌ای را برای تشکیل دولت جدید فراهم می‌کرد و آغاز همکاری و هماهنگی میان دو طرف برای حل اختلاف‌ها و بحران‌های پیش‌رو بود. اسرائیلی‌ها تهدید می‌کردند و تنش‌های سیاسی را افزایش می‌دادند اما کسی انتظار نداشت که این تنش‌ها به مرحله جنگ نظامی برسد، به‌ویژه که بسیاری از طرف‌های بین‌المللی به این باور رسیده بودند که هدف نتانیاهو از تندروی و مبالغه در واکنش‌هایش در حقیقت تلاش برای حفظ دولت خود و حفظ جایگاه خود به‌عنوان نخست‌وزیر این دولت بود. اگر این تحلیل صحیح است پس چرا جنگ اسرائیل علیه غزه در گرفت؟

دلیل اصلی و مستقیم آن ربودن سه اسرائیلی در الخلیل و کشتن آنها توسط فلسطینی‌ها (به‌ادعای اسرائیل) سپس تلاش اسرائیلی‌ها به ربودن یک کودک فلسطینی در بیت‌المقدس و سپس کشتن آن بود. این دو اتفاق آتش بحرانی را شعله‌ور کردند که تاکنون ادامه دارد، البته دلایل مستقیم هیچ‌گاه دلایل اصلی یک منازعه به‌جا جنگ نبوده‌اند. از این جاست که سوال درباره دلایل غیرمستقیم این جنگ مطرح می‌شود. کسانی که اوضاع را از نزدیک دنبال می‌کنند می‌گویند که دلایل بروز چنین جنگی مدت‌هاست که وجود داشته و منطقه آماده درگیری و جنگ‌های جدید بوده است. اما آن چه جای سوال باقی می‌گذارد این است که آیا این دلایل، دلایلی واقعی هستند یا فاهوس‌های سیاسی؟

فلسطینی‌ها و اعراب به‌طور کلی، به‌رغم واکنش‌هایی که رهبران‌شان در قبال اتفاقات غزه از خود نشان داده‌اند، نتانیاهو را متهم می‌کنند که همیشه برای جدا کردن حکومت «خودگردان» - حماس» تلاش می‌کرده و می‌خواسته درگیری‌های فلسطینی-فلسطینی به وجود بیاورد و حماس را به‌طور کامل از عرصه سیاسی حذف کند یا این که حداقل توانایی‌های موشکی آن را از بین ببرد، کاری که به نظر غیرممکن می‌آید. نتانیاهو تلاش دارد اعراب را مشغول مشکلات و جنگ‌های داخلی و منطقه‌ای خودشان کند تا به رویارویی با مخاطرات خارجی از

خود یک شبه قهرمان بسازد. ولی فضایی که ایجاد شده بود عدم اجماع در میان اصولگرایان بود که این فرصت را به او نداد. اگر یادتان باشد در یکی از مذاکرات در خصوص غنی سازی ۲۰ درصد توافقاتی صورت گرفته بود اما به محض این که تیم مذاکره کننده ایرانی بازگشت، اولین کسی که با این قضیه مخالفت کرد آقای علی لاریجانی بود و سپس از آن هم دیگران به تبع او مخالفت کردند. بنابراین می توان گفت که در آن زمان وحدت استراتژیکی در خصوص مذاکرات هسته‌ای وجود نداشت.

دستاورد مذاکرات را تا این جا چه می دانید؟ واقعیت این است که کشور در وضعیتی قرار گرفته بود که انسبیهایی متوجه منافع حیاتی اش شد. البته جناحی است در کشور که تنها براساس مسائل جناحی فکر می کنند و توجهی به مسائل و منافع حیاتی کشور ندارد. حتی اگر یادتان باشد در انتخابات ریاست جمهوری اخیر آیت الله خامنه‌ای نقل به مضمون گفتند آنها یکی که حتی مخالف هستند به خاطر ایران و وطنشان در انتخابات شرکت نکنند. این سخن نشان دهنده این است که ایران به حفظ منافع حیاتی اش نیاز دارد. بنابراین در این شرایط دولت روحانی توانست اندکی کشور را از شرایط خطرناک دور کند...

اما منتقدین می گویند که تحریم‌ها لغو نشده است و هیچ تضمینی هم وجود ندارد که تحریم‌ها لغو شود. در اقتصاد، مکتب اتریشی بر این عقیده است، آن چیزی که بحران‌ها را تشدید و تسریع می کند، جنبه روانی مسأله است. یعنی اگر کشوری پشتوانه پولی نداشته باشد و اسکناس چاپ کند، مادامی که مردم ندانند شرایط عادی است اما به محض این که این مسأله کشف و اعلام شود، سقوط ارزش پول آغاز می شود.

مثالی بزنم. علت این که مصدق، مجلس را منحل کرد این بود که انگلیسی‌ها مانع فروش نفت شده بودند و فشار اقتصادی زیاد شده و دولت مجبور بود اسکناس چاپ کند. وقتی که آقای مکی برای نظارت انتخاب شد، دال بر این بود که گروه مخالف مسأله چاپ اسکناس را بر ملا خواهند کرد. رأی که به مکی دادند، حاکی از این بود که مجلس به دنبال سقوط دولت مصدق از طریق آراست، به همین جهت بود که مصدق اقدام به منحل کردن مجلس کرد.

سیاست خارجی روحانی در مذاکرات هسته‌ای مهم‌ترین دستاوردش در جنبه روانی مسأله است. استقبال از سیاست گفت‌وگو ای نده از سوی دولت روحانی با غرب تأثیر روانی بسیار مثبتی بر اقتصاد کشور و وضع زندگی مردم دارد. شکست تابوها هم فضای امیدوارکننده‌ای را برای جامعه ایجاد کرد. به تبع آن بیابنه‌ای پس از مذاکرات ژنو منتشر شد که نشان از روند مثبت مذاکرات بود و اینها را جامعه رصد می کند. البته این مذاکرات دستاوردهای دیگری هم داشت از قبیل برخی گشایش‌ها در نقل و انتقالات پول و تبادل محصولات پتروشیمی و...

البته احمدی‌نژاد تمایل داشت که در مذاکره با پیش بگذارد. خصوصاً در ۴ ساله دوم قصد داشت با یک دستاوردی ریاست جمهوری را ترک کند و از

نگاه

معماران تحریم ایران علیه توافق هسته‌ای

منبع: AFP |

اگر تمدید مدت چهارماهه مذاکرات هسته‌ای بسیاری را شادمان ساخت، خشم و نگرانی قانون‌گذاران جمهوریخواه آمریکا را در این شرایط جایگاه خودش را حفظ کرده است. در واقع ایران امروز از ثباتی برخوردار است. اینها مزید بر علت شده که غرب تمایل به حل مسائلی با ایران داشته باشد چراکه می‌خواهد از ایران استفاده کند. از طرف دیگر اوپاما سعی می‌کند که در سال‌های پایانی ریاست جمهوری‌اش دستاوردی در سیاست خارجی داشته باشد و ایران در این خصوص بهترین گزینه برای او است. توافق آمریکا با ایران می‌تواند کمک بسیار خوبی به دو مکرکات‌ها در انتخابات میان‌دوره‌ای باشد.

اما در خصوص سوال شما باید بگویم این که تصور داشته باشیم منظور از برد برد همان امتیاز گرفتن به‌طور مساوی و پنجاه- پنجاه است، اشتباه تصور کرده‌ایم. منظور از برد- برد این است که طرفین بهتر می‌زان که قدرت دارند و می‌توانند چانه‌زنی کنند، دستاوردهایی خواهند داشت. یعنی ایران به اندازه قدرتش بر سر میز مذاکرات دستاوردهایی به دست خواهد آورد و آمریکا و طرف اروپایی هم به اندازه قدرتشان دستاوردهایی خواهند داشت.

فرض کنید که در این مدت ۴ ماه مذاکرات به نتیجه نرسد، چه خواهد شد؟ به نظر من رسالت آقای روحانی از سوی اصولگرایان با سوال مواجه خواهد شد و این امکان وجود دارد که مواضع ایران به دوران آقای جلیلی بازگردد. این صورت کناره آمریکا تحریم‌هایی را که متوقف کرده است، باز خواهد گرداند. شکی در این نیست که جناحی در ایران از این مسأله خوشحال خواهند شد و به فکر پیامدهای آن هم نیستند.

آقای روحانی همواره گفته است که ساختار تحریم‌ها ترک کرده و ما دیگر به جای اول بر نمی‌گردیم؟ شما موافقت می‌کنید؟ تا حدودی درست می‌گوید، البته آقای روحانی همیشه در خصوص جنبه مثبت قضیه صحبت می‌کند و جنبه منفی قضیه را مطرح نمی‌کند. وقتی آلترناتیو مفقود باشد، نگرانی ایجاد می‌شود. به همین دلیل است که ایران را در صورت شکست مذاکرات هنوز اعلام نشده است.

آقای دکتر! چرا در بحث هسته‌ای امروز به فکر مذاکره افتادیم؟ چرا این کار پیش از این انجام نشد؟ در واقع سوال مهم این است که چه شد و در طول این سال‌ها چه روندی طی شد که امروز با این جدیت بی‌سابقه پای در میدان مذاکره هسته‌ای ایران بود؟

مسائلی که حول برنامه هسته‌ای ایران امروز شاهدش هستیم ریشه در سابقه‌ای دارد که موجب ایجاد کج‌انجامی در برنامه هسته‌ای ایران شد. آغاز شدن زمانه‌ای برای آمریکا که در آن نگاه شرقی-غربی به ایران می‌کرد مغایر با تعهدات این بی‌تی نبود اما چون برخی اقدامات بدون اطلاع از آنس بود موجب شد حول آن هیاهوی زیادی ایجاد شود. در هر صورت باز دیدهایی انجام شد و پس از آن شورای حکام آژانس قطعنامه‌ای گذراند که از ایران می‌خواست غنی‌سازی را موقتاً به حال تعلیق درآورد. پس از آن ما مذاکرات دولت خاتمی را باوزاری خارجه ۳ کشور اروپایی داشتیم. بحران در خصوص برنامه هسته‌ای ایران تا حدودی در حال عادی سازی بود که محمود احمدی‌نژاد به‌عنوان رئیس جمهوری جدید ایران بر سر کار آمد. شعار ایشان سیاست خارجی تهاجمی و نگاه به شرق بود. البته نگاه شرق آقای احمدی‌نژاد هم با مشکلاتی مواجه بود. در ابتدای کار دولت هند خودش را از ماجرای برنامه هسته‌ای ایران کنار کشید. در جریان قطعنامه‌ای که در شورای حکام آژانس علیه ایران تصویب شد هند به این قطعنامه رأی مثبت داد. این قطعنامه با قطعنامه اول کاملاً متفاوت بود. در قطعنامه اول بر خلاف قطعنامه دوم ایران ملزم به تعلیق غنی سازی به‌طور کامل و دائم شده بود. بعد هم در این قطعنامه تصریح شد که چیزی که از ایران خواسته خواهد شد فراتر از تعهدات آن بی تی است. مسلماً برخی سیاست‌های دولت احمدی‌نژاد و فضایی که او ایجاد کرده بود و برخی شعارهایش در عرصه سیاسی خارجی در تصویب این قطعنامه بی تأثیر نبود. چرا که در همان زمان بود که شوروی امنیت بیابنه‌ای در حکومتی سخنان احمدی‌نژاد صادر کرد و پس از آن نیز

سختن احمدی‌نژاد صادر کرد و پس از آن نیز